Regeringsrätten

Realisation eller löpande försäljning av minkar?

Besvär av TI angående hemmansägaren B:s inkomsttaxering år 1960. — B. deklarerade år 1960 ett belopp av 1.782 kr som intäkt av 27 sålda minkskinn, som hänförde sig till "årets skörd av ungar". B. uppgav vidare, att han under år 1959 avvecklat sin år 1952 startade minkfarm. Vid avvecklingen hade B. vid försäljning av 60 avelsdjur fått 3.960 kr, som han inte upptagit som inkomst. — TN och PN beskattade även beloppet 3.960 kr. — KR yttrade: Närmare utredning angående djurbeståndets sammansättning vid avvecklingen föreligger icke. I avsaknad härav må det antagas, att avhändelse av djur till ett värde ej understigande 3.000 kr utgör realisation, och att nämnda belopp förty icke utgör för B. skattepliktig intäkt.

Hos RR yrkade TI fastställelse av PN:s beslut. Det var skinn och icke levande djur som sålts. Minkdjuren måste anses utgöra omsättningstillgångar. Försäljningssumman för samtliga 87 minkskinn kunde inte bedömas på annat sätt än som skattepliktig intäkt. B., å andra sidan, yrkade, att till icke skattepliktig intäkt av försäljningen skulle hänföras ett belopp av 3.960 kr.

RR yttrade: Enär B:s besvär anförts först efter utgången av den i 108 § TF stadgade besvärstiden kan dessa besvär icke upptagas till prövning. Vidkommande TI:s besvär finner RR att B. — oavsett att han i sina deklarationer redovisat minkfarmen såsom binäring till jordbruk — icke kan undgå skattskyldighet för vad han vid verksamhetens avveckling erhållit för minkdjuren. På grund härav fastställde RR PN:s beslut. (RR:s utslag den 8/3 1967.)

Anm.: Försäljning av sådana djur som snabbt omsätts anses vara löpande försäljning även när försäljningen gäller hela besättningen. Se t. ex. Engblom i Svensk Skattetidning 1962 sid. 233 och Bylin i Skattenytt 1963 sid. 245.

Traktorbyte med förhyrning av den utbytta traktorn

Besvär av TI angående lantbrukaren N:s inkomsttaxering år 1958. — N. köpte den 16/12 1957 av S. en traktor i utbyte mot en traktor av samma märke jämte en mellanavgift av 13.000 kr. En månad senare hyrde N. av S. den utbytta traktorn som hela tiden varit kvar i N:s besittning. N. yrkade avdrag för mellanavgiften 13.000 kr. — TN medgav avdraget.

Hos PN yrkade TI, att avdrag skulle medges med endast 2.150 kr, motsvarande värdet av en häst. TI anförde bl. a. att S. icke debiterat någon hyra för traktorn. N. var i bilregistret antecknad som ägare till traktorn och betalade skatt och reparationer. N:s son skulle överta jordbruket och därvid förvärva båda traktorerna. Den nya traktorn hade inte ersatt annan dragkraft i jordbruket än en häst. — PN biföll TI:s yrkande. — Hos KR yrkade N. att erhålla avdrag med 13.000 kr enligt deklarationen. N:s son, som övertagit jordbruket, hade den 15/7 1959 av S. köpt den utbytta traktorn för 2.250 kr och samtidigt betalat hyra

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:59

för den med 450 kr. KR biföll N:s yrkande.

Hos RR yrkade TI att PN:s beslut skulle fastställas och anförde bl. a.: N. hade i målet hävdat, att den gamla traktorn varit färdig för utrangering. Att en traktor undantagsvis används som reservmaskin torde icke i och för sig förhindra avdrag (RÅ 1958 not. 559). Däremot får en traktor, som uppgivits vara utrangerad, men kvarstått på gården, icke på nytt användas för avdragsgillt byte (RÅ 1960 ref. 2). Ett närliggande fall är, att den gamla traktorn efter bytet återtas eller återköps. Ej heller ett återköp torde — såvida icke särskilda omständigheter föreligger — hindra avdrag (RÅ 1959 not. 1960). Men även i detta fall bör den återköpta traktorn inte på nytt få användas för avdragsgillt byte. De i detta mål föreliggande omständigheterna kan sägas vara i viss mån likartade med det sist angivna fallet. Den gamla traktorn har nämligen på nytt använts för nytt byte, om ock inte av fadern utan av en son till denne. Det framgår av sonens år 1961 avgivna deklaration, att den av sonen återköpta och av fadern en gång för byte använda traktorn ånyo av sonen använts för byte. Sonen har erhållit avdrag för hela bytes-kostnaden. Fadern har inköpt den i målet omfrågade traktorn i nära anslutning till ett förestående överlämnande av jordbruksdriften till sonen.

RR yttrade: Av utredningen framgår, att ifrågavarande traktor alltjämt användes i N:s och hans sons jordbruksdrift åren 1958 och 1959 samt viss del av år 1960. Vid sådant förhållande och med hänsyn till vad övrigt i målet förekommit får det anses, att N:s utgift år 1957 å 13.000 kr för inköp av traktor icke i vidare mån än PN funnit är hänförlig till avdragsgill kostnad för ersättningsanskaffning. RR prövar förty rättvist att, med ändring av KR:s utslag, fastställa PN:s beskattningsåtgärder. (RR:s utslag den 8/3 1967.)

Anm.: Angående hithörande problem, se t. ex. Skattenytt 1966 sid. 362 (Bylin) och där gjorda hänvisningar till tidigare artiklar i samma ämne.

Utbyte av nyligen förvärvad traktor

Besvär av TI angående arrendatorn A:s inkomsttaxering år 1962. — På våren 1960 köpte A, som förut inte hade någon traktor, en begagnad David Brown för 3.300 kr. På hösten 1961 bytte han till en ny BM Viktor mot en mellangift av 9.500 kr. — TN medgav inte något avdrag med hänsyn till den korta tid som A. haft traktor. — Hos PN, där A. yrkade att få avdrag med 9.500 kr, invände TI, att av A:s egna uppgifter framgått att A. vid köpet av den begagnade traktorn förutsett, att den inte kunde brukas mer än högst ett eller två år. Därför hade vid köpet år 1960 avtalats att, om A. bytte till ny traktor år 1961, den först köpta traktorn skulle få lämnas som dellikvid till samma belopp som A. betalat för den. Detta visade, att traktorköpet år 1961 inte utgjorde ersättningsanskaffning av ett genom A:s användning nedslitet inventarium utan slutledet i A:s anskaffning av traktor. — PN biföll A:s yrkande, d. v. s. medgav avdrag med 9.500 kr. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 8/3 1967.)

Småbrukares avdrag för facklitteratur

Småbruksägaren J., som ägde ett jordbruk om endast två hektar åker med 13

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:59

svin och 56 höns — nettointäkt 2.597 kr — ansågs vid taxering år 1962 ej berättigad till avdrag med 66 kr för tidskifterna Lantmannen, Traktor-Journalen och Hästen, då med hänsyn till egendomens storlek och driftens omfattning facklitteratur icke kunde anses erforderlig. (RR:s utslag den 8/3 1967).

Är till förening erlagda avgifter för gaturenhållning m. m. att likställa med tomträttsavgäld?

Besvär av ingenjören A. angående inkomsttaxering år 1959. — A. som låtit bebygga en med tomträtt innehavd fastighet, belägen vid en privat gata, och som erlagt tomträttsavgäld efter 5 kr per kvm lägenhetsyta med 416 kr, yrkade vid beräkning av fastighetsinkomsten enligt villaschablonen avdrag, utom med beloppet 416 kr, även med 330 kr som han erlagt till en ekonomisk förening, han enligt tomträttskontraktet var skyldig tillhöra. Beloppet 330 kr utgjorde ersättning för föreningens kostnader för gaturenhållning, snöröjning, gatubelysning m. m. A. motiverade avdragsyrkandet med att dessa utgifter för tomträttshavare, vilkas fastigheter låg vid kommunala gator var inbakade i en högre tomträttsavgäld eller 850:— kr per kvm. Den av honom betalda kostnadsersättningen borde därför likställas med tomträttsavgäld. — Avdrag vägrades för beloppet 330 kr. (RR:s utslag den 2/3 1967).

Anm.: Se även RÅ 1959 not. 1550 (Skattenytt 1960 sid. 114), där avdrag vägrades för vägavgifter till stad som uttagits på grund av servitut.

Värdeminskningsavdrag på ledningar i marken?

Luleå stad, som vid 1961 års inkomsttaxering yrkat att vid beräkning av nettointäkten av stadens elverk få avdrag för värdeminskning av jordkablar, förklarades av RR icke vara berättigad till sådant avdrag, då ifrågavarande i marken nedlagda ledningar icke var att hänföra vare sig till byggnad eller till inventarier i den av staden bedrivna rörelsen. (RR:s utslag den 4/4 1967).

Värdeminskning av byggnad i rörelse: anskaffningsvärde eller taxeringsvärde

A. Besvär av Clin AB angående inkomsttaxering år 1959. — Bolaget köpte 13/12 1956 för 235.000 kr fastigheten Varva 2:87 med kontorsbyggnad (taxerat byggnadsvärde 33.000 kr) och Varva 8:1 med fabriksbyggnader (taxerat byggnadsvärde 118.000 kr). — RR yttrade: Det är upplyst att köpeskillingen vid bolagets förvärv av ifrågavarande fastigheter utgjort 235.000 kr och att bolaget haft lagfartskostnader för förvärvet på 4.700 kr. Med hänsyn till den förebragta utredningen får det antagas, att av den sammanlagda förvärvskostnaden, 239.700 kr, åtminstone ett av bolaget angivet belopp av 144.840 kr belöpt på byggnader på Varva 8:1 och åtminstone ett belopp av 49.860 kr på byggnader på Varva 2:87. Det är vidare upplyst, att till- och ombyggnad skett på Varva 8:1 år 1958 för en kostnad av 35.011 kr. Bolaget får anses berättigat att åtnjuta avdrag för värdeminskning på byggnader beräknat på de sålunda angivana anskaffningskostnaderna efter tre procent ifråga om beloppen 144.840 och 35.011 kr samt efter en procent i fråga

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:59

om beloppet 49.860 kr eller med 5.894 kr. (RR:s utslag den 15/2 1967).

B. Besvär av AB Scania-Vabis angående inkomsttaxering åren 1958—1962. — Bolaget, som 1957 för 11 milj. kr köpt två fastigheter i Södertälje, yrkade hos MKPN att avdrag för värdeminskning av byggnader på fastigheterna skulle beräknas på ett anskaffningsvärde av 6.936.000 kr, motsvarande den beräknade köpeskillingen på byggnaderna, 6.800.000 kr, jämte lagfartskostnader på 136.000 kr. Allmänna ombudet yrkade å sin sida, att bolaget skulle medgivas avdrag med endast 80.170 kr, motsvarande tre procent av 2.672.400 kr, vilket belopp utgjordes av det skattemässiga restvärdet på byggnaderna hos säljaren, 2.620.000 kr, med tillägg av däråt belöpande del av lagfartskostnaderna 52.400 kr. MKPN biföll AO:s yrkande. — Hos KR yrkade bolaget att erhålla avdrag med hos MKPN yrkat belopp. — KR ansåg, att bolaget icke styrkt anskaffningskostnaderna för byggnaderna och att bolaget vid sådant förhållande var berättigat till avdrag med belopp, som beräknats på det taxerade byggnadsvärdet, 2.228.000 kr eller med 66.840 kr. På grund härav fann KR ej skäl bifalla besvären. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 28/2 1967.)

Anm.: Jämför Skattenytt 1960 sid. 277 (af Klercker) och 1967 sid. 177 och 434 (Bylin).

Reklamgåvor

Arbetarrörelsens Inköpstjänst, ekonomisk förening, vars ändamål är att söka tillgodose arbetarrörelsens organisationer med framför allt kontorsmöbler, kontorsmaskiner och kontorsmateriel till förmånliga priser, erhöll avdrag vid 1958—1962 års taxeringar med yrkat belopp (lägst 1.220 kr och högst 1.982 kr) för kostnader för reklamgåvor (kortlekar, cigarrettändare och portföljer) till kunder med hänsyn till att gåvorna utgjorts av enklare presentartiklar av förhållandevis ringa värde. (RR:s utslag den 14/3 1967).

Skadestånd på grund av bristande redovisningsskyldighet

Besvär av A. angående inkomsttaxering år 1960. — A. som dömts för bl. a. grovt tjänstefel och förklarats, såsom kassör i kommunalt verk vara ersättningsskyldig gentemot kommunen på grund av bristande redovisning, yrkade avdrag för erlagt skadestånd. Kommunen hade efterskänkt en del av det utdömda beloppet. PN och KR vägrade avdrag. — RR yttrade: Den ersättningsskyldighet A. blivit ålagd grundar sig, såvitt nu är i fråga, på att han brustit i redovisningen för medel, som han omhänderhaft för kommunens räkning och för vilka han varit redovisningsskyldig. A. har ej förmått tillförlitligen visa hur bristen uppkommit. Vid sådant förhållande och med beaktande jämväl av den av kommunen gjorda eftergiften av ersättningskravet saknas tillräcklig grund för antagande, att det ersättningsbelopp för vilket A. nu yrkat avdrag till någon del svarar mot förlust som han lidit på grund av sin ersättningsskyldighet. Enär A. följaktligen icke kan anses berättigad till sådant förlustavdrag som avses i p. 2 av anvisningarna till 33 § KL lämnade RR A:s talan utan bifall. (RR:s utslag den 28/2 1967).

Anm.: Jämför t. ex. RÅ 1962 ref.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:59

42 (Skattenytt 1963 sid. 31), 1964 not. 62 (Skattenytt sid. 374). Se även Svensk Skattetidning 1961 sid. 416 (Rabe.)

Besök hos familjen vid särtaxering

Besvär av jur. kand. M. angående inkomsttaxering år 1962. — M., som under 1961 var anställd i Stockholm medan hustrun hade tjänst i Lund där hon bodde med ett makarnas barn, yrkade avdrag med 1.164 kr för en resa i månaden med järnväg 2 klass Stockholm—Lund för att besöka familjen. — TN vägrade avdrag. — Hos PN framhöll M. att makarnas särlevnad och tjänstgöring på olika orter berodde på omöjligheten att få lämplig familjebostad i Stockholm. PN och KR: ej ändring. — KR yttrade: Makarna har under beskattningsåret icke sammanlevt och på grund härav taxerats såsom av varandra oberoende skattskyldiga. Vid sådant förhållande kan M:s kostnad för besök hos hustrun icke anses utgöra vid taxering avdragsgill kostnad. — RR. som medgav prövningstillstånd: ej ändring. (R:Rs utslag den 7/3 1967).

Värdeminskningsavdrag som inverkar på framtida förlustavdrag men ej på aktuell taxering — prövningstillstånd?

Besvär av N.S. Aktiebolag angående inkomsttaxering år 1962. TN medgav bolaget förlustavdrag för förlust hänförlig till beskattningsåret 1960 och beräknade därvid bolagets avdrag för värdeminskning av byggnad i rörelsen efter en procent av anskaffningsvärdet i stället för av bolaget yrkade två procent. TN:s beslut innebar att bolaget icke åsattes någon taxering till statlig inkomstskatt och att bolaget taxerades till kommunal inkomstskatt för fastighetens garantibelopp. — PN fastställde TN:s beslut och KR fann bolagets besvär däröver ej föranleda yttrande, enär bolaget påförts taxering allenast för garantibeloppet för fastigheten och då vid sådant förhållande bedömandet av skäligheten av yrkat avdrag för värdeminskning ej var av betydelse för de överklagade taxeringarna.

RR, som fann att prövningstillstånd inte var erforderligt med avseende på KR:s beslut, visade målet åter till KR för ny behandling med motivering, att KR icke ägt underlåta att pröva bolagets yrkande om högre avdrag för värdeminskning å byggnad med hänsyn till de konsekvenser en sådan prövning kunde ha beträffande storleken av den bolaget tillkommande rätten till förlustavdrag. (RR:s utslag den 4/4 1967.)

Anm.: Prövningsrätt ansågs alltså föreligga eftersom värdeminskningsavdragets storlek genom förlustavdrag kan påverka även kommande års taxeringar.

Förutsättningar för eftertaxering?

Besvär av Aktiebolaget F. & S. angående eftertaxering för år 1957. — Bolaget, som drev rörelse och hade sitt huvudkontor i staden S., köpte där under 1955 en gammal villafastighet av trä med tre lägenheter. Bolaget avsåg att använda villan som bostad åt verkställande direktören, som också var huvudaktieägare. Sedan byggnadslov meddelats i april 1956 verkställdes en genomgripande ombyggnad av villan så att den kom att innehålla dels en bostad åt direktören och dels ett rum med kokvrå. — I 1957 års deklaration yrkade bolaget avdrag från rörelseinkomsten för

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:59

reparationskostnader på villan med 80.992 kr. Till ombyggnadskostnader hänfördes 28.800 kr. Av deklarationshandlingarna framgick att bolaget betraktat villafastigheten som personalbostad i rörelsen men ej vilka som använde fastigheten.

Hos mellankommunala PN yrkade allmänna ombudet att bolaget skulle eftertaxeras för 70.000 kr inkomst av rörelse med hänsyn till att de på villafastigheterna nedlagda kostnaderna till övervägande delen borde anses såsom icke avdragsgilla kostnader för ny-, till eller ombyggnad. — PN biföll yrkandet (beslut den 27/1 1961).

KR ämnade genom utslag den 9/6 1964 (efter femårstiden för eftertaxering) bolagets besvär häröver utan bifall. KR hänvisade i utslaget huvudsakligen till att PN och KR vid prövning av mål angående bolagets inkomsttaxeringar åren 1958—1962 ansett att fastigheten i fråga inte ingått i rörelsen. Bolaget hade därför enligt KR inte haft rätt att redovisa utgifterna för fastigheterna i rörelsen. Fastighetsinkomsten borde i stället ha redovisats enligt den s. k. schablonmetoden. Bolaget hade alltså enligt KR lämnat oriktig uppgift i deklarationen.

RR ansåg emellertid att utredningen i målet icke gav tillräckligt belägg för att ifrågavarande fastighet under större delen av år 1956 varit så inrättad, att bolaget bort i sin år 1957 avgivna deklaration redovisa inkomsten av densamma såsom inkomst av annan fastighet enligt den s. k. schablonmetoden. Enligt RR förelåg därför ej förutsättning för eftertaxering av bolaget på av KR åberopad grund. På grund härav och då frågan om eftertaxering av bolaget på av PN angivna förutsättningar ej prövats av KR, beslöt RR återförvisa målet till KR för ny behandling. (RR:s utslag den 4/4 1967.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:02:59